

Koliko ću boraviti u bolnici ako darujem koštanu srž?

Ako darujete koštanu srž, bit ćete primljeni dan prije darivanja, a otpustit će Vas dan nakon darivanja.

Kako darujem periferne matične stanice?

Periferne matične stanice daruju se postupkom afereze. Četiri dana prije afereze je potrebno primijeniti granulocitni faktor rasta kako bi matične stanice iz koštane srži dospjele u krvotok. Granulocitni faktor rasta aplicira se ambulantno potkožnim injekcijama.

Što je to afereza?

Afereza je postupak odvajanja perifernih matičnih stanica iz cirkulacije darivatelja. Jedan postupak afereze traje 3-4 sata. Za prikupljanje transplantata potrebne su 1-2 afereze.

Je li potrebna anestezija kod uzimanja perifernih matičnih stanica?

NE, postupak je bezbolan i nema potrebe za anestezijom.

Mogu li birati koje stanice želim dati?

DA, u pravilu možete izabrati donaciju koštane srži ili perifernih matičnih stanica.

Koliko ću boraviti u bolnici ako darujem periferne matične stanice?

Ako darujete periferne matične stanice, bit ćete primljeni u bolnicu dan prije darivanja, a otpustit će Vas dan nakon darivanja.

Što nakon otpusta iz bolnice?

Možete odmah nastaviti svoj uobičajeni posao. U slučaju da radite teže poslove, preporučuje se poštediti od većih fizičkih napora.

Mogu li biti na bolovanju?

DA, uobičajeno je da se koristi bolovanje od dva tjedna. Troškove bolovanja pokriva HZZO.

Kome se trebam javiti ako odlučim postati darivatelj?

Upisi u Registar vrše se svakog radnog dana u vremenu od 8 do 14 sati u Ambulanti Kliničke jedinice za tipizaciju tkiva u „Zelenoj zgradi“ KBC-a Zagreb, Kišpatićeva 12. Za sve dodatne informacije možete se javiti na telefon Registra 01-2376 292.

Medicinski direktor Zaklade Ana Rukavina:
Prof.dr. Mirando Mrsić

INFO LETAK

ZAKLADA ANA RUKAVINA

Kneza Mislava 10/I - HR - 10000 Zagreb
www.zaklada-ana-rukavina.hr
tel. 01/48 12 827 - fax.01/48 10 853

KOŠTANA SRŽ

Što je koštana srž?

Koštana srž je ljudski organ koji proizvodi eritrocite, leukocite i krvne pločice (trombocite). Koštana srž se u odrasloj dobi nalazi u kostima zdjelice. Koštana srž izgleda poput krvi i ne razlikuje se od nje osim po broju stanica.

Koliko imam koštane srži?

Koštana srž je organ velike sposobnosti samoobnavljanja. Ta sposobnost omogućava životni vijek dulji od 250 godina, što je daleko iznad prosječnog čovjekovog životnog vijeka.

PERIFERNE MATIČNE STANICE

Što su to periferne matične stanice?

Periferne matične stanice su stanice iz koštane srži koje se nalaze u perifernoj krvi i od kojih može nastati nova koštana srž.

Mogu li se periferne matične stanice upotrijebiti kao zamjena za koštanu srž?

Nedvojbeno DA, dokazano je da se periferne matične stanice mogu presaditi primatelju i potpuno obnoviti koštanu srž.

ODREĐIVANJE ANTIGENA TKIVNE SNOŠLJIVOSTI – HLA TIPIZACIJA

Što su to antigeni tkivne snošljivosti?

Ljudi se međusobno razlikuju po svojoj genetskoj strukturi, pa se tako razlikuju i njihove koštane srži. Genetsku raznolikost određuju antigeni glavnog sustava tkivne snošljivosti (engl. HLA - Human Leukocyte Antigens).

Kako se određuju antigeni tkivne snošljivosti?

Antigeni tkivne snošljivosti određuju se iz uzoraka periferne krvi, postupkom koji se naziva tipizacija tkiva, u Kliničkoj jedinici za tipizaciju tkiva Kliničkog zavoda za transfuzijsku medicinu i transplantacijsku biologiju KBC-a Zagreb.

TRANSPLANTACIJA

Koje se bolesti liječe transplantacijom?

Transplantacijom matičnih stanica iz koštane srži liječe se bolesnici s akutnim i kroničnim oblikom leukemije, te bolesnici s teškim oštećenjem koštane srži.

Kada se može primijeniti transplantacija matičnih stanica iz koštane srži?

Krvne grupe darivatelja i primatelja ne moraju biti identične. Različite krvne grupe nisu prepreka za uspješnu transplantaciju koštane srži ili perifernih matičnih stanica.

KAKO POSTATI DARIVATELJ

Tko može postati potencijalni darivatelj?

U Registar se kao potencijalni darivatelji mogu upisati hrvatski državljani dobrog zdravlja u dobi od 18 do 40 godina.

Koliko puta mogu biti darivatelj?

Darivatelj koštane srži ili matičnih stanica može se biti više puta. Ipak, uobičajeno je da se koštana srž ili periferne matične stanice darivaju samo jednom.

Postoji li rizik za darivatelja?

Postupci prikupljanja transplantata koštane srži i perifernih matičnih stanica koriste se u medicini duže od dvadeset godina. Za darivatelja praktički ne postoji rizik od neželjenih posljedica.

Je li postupak darivanja bolan?

Ni darivanje koštane srži ni darivanje perifernih matičnih stanica nisu bolni postupci.

Kako mogu postati darivatelj?

Potpisom pristanka na određivanje antigena tkivne snošljivosti i ulaskom u Registar dobrovoljnih darivatelja postajete darivatelj.

Koja je procedura ulaska u Registar?

Nakon potpisa pristanka, uzet će Vam se jedna epruveta krvi (oko 7 ml) da bi se odredili Vaši antigeni tkivne snošljivosti (eng. Human Leukocyte Antigens), odnosno provela tzv. HLA tipizacija.

Je li postupak uzimanja uzorka krvi bolan?

Naravno da NIJE. Uzimanje uzorka za tipizaciju jednako je kao i uzimanje uzorka za bilo koje druge laboratorijske procedure.

Nalazi li se u Registru moje ime?

Vaše ime ima samo Klinička jedinica za tipizaciju tkiva Kliničkog zavoda za transfuzijsku medicinu i transplantacijsku biologiju KBC-a Zagreb . U Registru se vodite pod šifrom.

Kako ću znati može li moja koštana srž nekome pomoći?

Ukoliko se nađe bolesnik koji ima iste antigene tkivne snošljivosti kao i Vi, kontaktirat će Vas osoblje Registra dobrovoljnih darivatelja krvotvornih matičnih stanica iz KBC-a Zagreb i ponovo tražiti Vaš pristanak na darivanje stanica .

Kako se daruje koštana srž?

Koštana srž uzima se iz kostiju zdjelice, višekratnim aspiriranjem kroz iglu za biopsiju, u općoj anesteziji, u operacijskoj dvorani.

Hoće li darivanje koštane srži imati kakve posljedice na mene i moje zdravlje?

Na temelju dosadašnjih iskustava dokazano je da je darivanje koštane srži bezbolno i ne predstavlja nikakvu opasnost za zdravlje darivatelja.